

Sygn. akt IV Ca 1026/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Mrozek (spr.)

Sędziowie SO Natalia Piasta-Serafin

SR del. Iwona Podsiadła

Protokolant protokolant Kalina Ruclak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 września 2017 r. w Warszawie

sprawy z powództwa W. T.

przeciwko A. A. (1)

o ochronę naruszonego posiadania

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z dnia 4 stycznia 2017 r., sygn. akt I C 737/16

oddala apelację.

Iwona Podsiadła Joanna Mrozek Natalia Piasta-Serafin

Sygn. akt IV Ca 1026/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2017 r. w sprawie I C 737/16 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie nakazał pozwanemu A. A. (1) przywrócić do stanu poprzedniego betonowego ogrodzenia o długości ok. 7,5 m, usytuowanego na granicy pomiędzy nieruchomością stanowiącą zabudowaną działkę o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 731 m⁽²⁾, położoną w W. – (...) przy ul. (...) nieruchomością stanowiącą zabudowaną działkę o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 454 m⁽²⁾, położoną w W., (...) przy ul. (...), poprzez nasypianie i utwardzenie ziemi pod ogrodzeniem oraz zabetonowanie wszystkich słupków ogrodzenia, a nadto zakazał pozwanemu A. A. (1) czynienia dalszych naruszeń opisanego wyżej ogrodzenia. Ponadto Sąd zasądził od pozwanego A. A. (1) na rzecz powoda W. T. kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie dokumentów, zdjęć oraz przesłuchania stron Sąd Rejonowy ustalił, że W. T. jest właścicielem nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym w postaci działki nr (...) o powierzchni 731 m², położonej w W. przy ul. (...). Od strony północno-zachodniej działka powoda graniczy z zabudowaną nieruchomością, o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 454 m², położoną przy ul. (...), której posiadaczem jest A. A. (1). Pozwany jest siostrzeńcem powoda. Pomiędzy obiema nieruchomościami przebiega na odcinku około 7,5 metra wysokie

trwale ogrodzenie betonowe, które wzniesione zostało przez powoda. Ogrodzenie zbudowano z płyt betonowych prefabrykowanych, na słupach betonowych, wbetonowanych w grunt, bez podmurówki. Wysokość ogrodzenia mierzona od strony działki nr (...) wynosi 2,5 m, długość ogrodzenia wynosi 11,70 m. Od strony działek nr (...) wysokość ogrodzenia jest zmienna tj. wynosi od 2,50 m do 2,77 m. Do roku 2003 nieruchomości stron rozgraniczało drewniane ogrodzenie, które uległo zniszczeniu wskutek działań pozwanego. W miejsce drewnianego płotu W. T. wznosił w betonowe ogrodzenie, które istniało do 2014 roku. W październiku 2014 roku ogrodzenie to zostało uszkodzone przez pozwanego. W jego miejsce powód postawił nowe betonowe ogrodzenie. Na początku 2015 r. A. A. (1) zaczął podkopywać wzniesione przez powoda ogrodzenie, co spowodowało utratę jego stabilności i groziło zawaleniem. Podkopy ogrodzenia dokonywane były przez pozwanego kilkakrotnie i każdorazowo były zasypywane przez powoda, który na własny koszt naprawiał dokonane zniszczenia. W kwietniu i październiku 2015 roku A. A. (1) ponownie podkopał betonowe ogrodzenie rozgraniczające działki stron, doprowadzając do naruszenia konstrukcji ogrodzenia i powodując ruchomość betonowych słupów na odcinku około 7 metrów. Pozwany wokół słupów podtrzymujących betonową konstrukcję wykopał ziemię i dokonał odbicia betonu ze słupów. Od strony swojej działki W. T. zasypywał ziemią powstałe dziury, część z nich zalał betonem, jednakże pozwany ponownie obkopywał słupy, pogłębiając istniejące wokół nich otwory. Celem zabezpieczenia naruszonej konstrukcji, pozwany na swojej działce ustawił metalowe rusztowanie podtrzymujące ogrodzenie. Pismem z dnia 10 lipca 2016 r. pozwany A. A. (1) złożył do Urzędu Miasta zawiadomienie o samowoli budowlanej, informując, iż W. T. w dnia 23, 24 listopada 2014 roku dokonał samowoli budowlanej polegającej na postawieniu ogrodzenia betonowego w wysokości 285 cm na jego działce. W związku z powyższym zawiadomieniem wszczęte zostało przez Powiatowy Inspektora Nadzoru Budowlanego dla (...) W. postępowanie administracyjne. Decyzją nr (...) z 22.09.2016 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego miasta (...) W. nakazał A. A. (1) i E. A., właścicielom działki nr (...) z obrębu (...) wykonanie robót polegających na doprowadzeniu ogrodzenia pomiędzy nieruchomościami (działki nr (...) z obrębu (...)) do stanu poprzedniego, poprzez zasypanie wykonanych wykopów wzdłuż tego ogrodzenia od strony działki nr (...), powodujących osłabienie stabilności tegoż ogrodzenia i powodujących stan zagrożenia ludzi i mienia. Pozwany, w następstwie powyższej decyzji, dokonał jedynie częściowego zasypania słupów ziemią, otwory wokół słupów nie zostały jednak zalane betonem. Kolejną decyzją, nr (...) z dnia 19.10.2016r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla (...) W. orzekł o odstąpieniu od nakładania na inwestora tj. W. T. wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonanych robót do stanu zgodnego z prawem. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, iż budowa przedmiotowego ogrodzenia jest zgodna z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i nie narusza obowiązujących przepisów prawa. Pomiędzy stronami utrzymuje się wieloletni spór w zakresie przebiegu granicy. Pozwany twierdzi bowiem, iż posadowione przez powoda ogrodzenie znajduje się na jego działce i powód przekroczył swoją granicę o około 1 m szerokości. Z tych przyczyn, niejednokrotnie między stronami dochodziło do kłótni i wzajemnych wyzwisk, strony nawzajem składały na siebie zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa. Na skutek złożonego przez powoda zawiadomienia, Komisariat Policji W. (...) prowadził dochodzenie w sprawie kierowania gróźb karalnych wobec W. T. oraz uszkodzenia mienia w postaci płotu betonowego w miejscu zamieszkania poszkodowanego. Postanowieniem z dnia 30.07.2015 r. postępowanie zostało umorzone wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa (odnośnie gróźb karalnych) oraz wobec braku znamion czynu zabronionego (odnośnie uszkodzenia płotu). W ramach istniejącego konfliktu, pozwany A. A. (1) wielokrotnie stawiał na ogrodzeniu znicze. Ogrodzenie postawione przez powoda znajduje się w granicach ogrodzenia istniejącego od 1961 roku. Dotychczas nie toczyło się postępowanie o rozgraniczenie.

Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w oparciu o treść art. 344 § 1 k.c., stwierdzając, że powód udowodnił fakt naruszenia posiadania i dochował rocznego terminu do wystąpienia z przedmiotowym powództwem, albowiem do naruszenia posiadania doszło w październiku 2015 roku, natomiast pozew złożony został w maju 2016 roku. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania pozwanego, który zaprzeczał dokonywaniu naruszeń betonowego ogrodzenia wzniesionego przez powoda, jako sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym złożonymi zdjęciami. Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. A. wobec nieprawidłowego sformułowania tezy dowodowej (świadek miała zeznawać na okoliczność „kłamstwa powoda”), jak również wniosek pozwanego o powołanie dowodu z opinii biegłego geodety, uznając, iż przeprowadzenie tego dowodu jest zbędne w niniejszym postępowaniu ze względu na fakt, że w postępowaniu o naruszenie posiadania Sąd bada tylko ostatni

stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie bada natomiast stanu własności, ani nie rozstrzyga o prawie. Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Od powyższego wyroku w całości apelację wniósł pozwany, domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Pozwany zarzucił naruszenie art.278 k.p.c. poprzez oddalenie przez Sąd Rejonowy jego wniosku o powołanie biegłego geodety, art.328§2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu, na podstawie jakich innych dowodów Sąd ustalił stan faktyczny, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu w oparciu o twierdzenia powoda, że ogrodzenie zostało postawione w tym samym miejscu oraz nieprzesłuchanie A. A. (1) w charakterze świadka.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w pełni podziela, jak również dokonał właściwej oceny prawnej zgromadzonych dowodów.

Za nieuzasadniony należy uznać zarzut błędnych ustaleń faktycznych. Z wiarygodnych zeznań powoda wynika, że do 2003 roku nieruchomości stron rozgraniczał drewniany płot, w miejsce którego W. T. wznosił betonowe ogrodzenie, uszkodzone przez pozwanego w październiku 2014 roku. W jego miejscu powód postawił nowe betonowe ogrodzenie, które A. A. (1) podkopał w kwietniu i październiku 2015 roku. Pozwany przyznał w swoich zeznaniach, że powód postawił w 2003 roku betonowe ogrodzenie w miejscu drewnianego płotu, stwierdzając jednocześnie, że stawiając ostatnie ogrodzenie powód cofnął się w stronę swojej działki.

Fakt naruszenia ogrodzenia potwierdza decyzja nr (...) z 22.09.2016 r., w której Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego miasta (...) W., w oparciu o przeprowadzone oględziny połączone z dokładnym zbadaniem sytuacji na gruncie, nakazał A. A. (1) i E. A. wykonanie robót polegających na doprowadzeniu ogrodzenia pomiędzy działkami nr (...) do stanu poprzedniego, poprzez zasypanie wykonanych wykopów wzdłuż tego ogrodzenia od strony działki nr (...), powodujących osłabienie stabilności tegoż ogrodzenia i powodujących stan zagrożenia ludzi i mienia. W następstwie powyższej decyzji pozwany dokonał jedynie częściowego zasypania słupów ziemią, jednak otwory wokół słupów nie zostały zalane betonem. Zeznanie powoda w zakresie dotyczącym dokonanych naruszeń betonowego ogrodzenia znajdowały odzwierciedlenie także w złożonych do akt zdjęciach, na których można było dostrzec fakt dokonywania podkopów wokół betonowych słupów ogrodzenia, jak i naruszenie całej jego konstrukcji. O naruszeniach spornego ogrodzenia mowa jest nadto w treści postanowienia z dnia 30 lipca 2015 r. o umorzeniu dochodzenia, w uzasadnieniu którego wskazano, że przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili fakt podkopania betonowego płotu przez pozwanego A. A. (1). W świetle powołanych okoliczności, Sąd Rejonowy zasadnie uznał za niewiarygodne zeznanie pozwanego, który zaprzeczał dokonywaniu naruszeń betonowego ogrodzenia wzniesionego przez powoda.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia art.278 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, należy podkreślić specyfikę procesu o naruszenie posiadania, w którym zgodnie z art.478 k.p.c. Sąd bada tylko ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie bada natomiast dobrej wiary pozwanego, stanu własności, ani nie rozstrzyga o prawie. Z powołanego przepisu wynika więc, że pozwany nie może skutecznie podnosić zarzutu, że to on, a nie powód, jako dotychczasowy posiadacz, jest osobą uprawnioną do władania rzeczą. Od tej zasady przepis art. 344 § 1 k.c. wprowadza jeden wyjątek. Zezwala on na podniesienie przez pozwanego zarzutu prawa, jeżeli prawomocne orzeczenie sądu lub innego organu, powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju, stwierdza, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. W okolicznościach niniejszej sprawy dotychczas nie zapadło orzeczenie tej treści, które usprawiedliwiałoby kwestionowane w pozwie zachowanie pozwanego A. A. (1). Pozwany przyznał na rozprawie, że nie toczyło się między stronami postępowanie rozgraniczeniowe. Mocy orzeczenia wymienionego w art. 344 § 1 k.c. nie może mieć natomiast złożony do akt protokół przebiegu granic sporządzony przez geodetę na zlecenie pozwanego. Jak wynika z przesłuchania stron, stawiane przez powoda w 2003 roku ogrodzenie przebiegało w granicach drewnianego płotu istniejącego od 1961 roku, a więc powód swoim działaniem

nie naruszał przebiegu od lat utrwalonej granicy. Ponadto, pozwany do 2014 r. akceptował stan przebiegu granicy między działkami, a dopiero na skutek sporządzonego w 2013 roku protokołu przebiegu granic rozpoczął samowolnie ingerować w stan posiadania powoda.

Sąd Rejonowy nie naruszył art.328§2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu, w oparciu o jakie inne dowody Sąd ustalił stan faktyczny. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie niezbędne elementy wyliczone w powyższym przepisie, z wymienieniem dowodów, na których oparte zostały poszczególne ustalenia faktyczne.

Niezasadny jest zarzut nieprzesłuchania A. A. (1) w charakterze świadka, skoro pozwany wyjaśnił na rozprawie w dniu 20 października 2016 roku, że wnosi o wezwanie go do udziału w sprawie w charakterze pozwanego.

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art.385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację.

SSO Natalia Piasta Serafin SSO Joanna Mrozek SSR (del.) Iwona Podsiadła